

Школска 2008/2009. година
 Општинско такмичење ученика основних школа
 из српског језика и језичке културе

VIII разред

Шифра: _____

1.	Одреди гласовне промене које је условило одсуство непостојаног <i>a</i> у номинативу множине именица <i>напредак</i> и <i>погодак</i> : _____	
2.	Прецизно доврши реченицу: Гласови који звуче као шумови и при чијем изговору гласне жице не трепере називају се _____	
3.	Подвуци речи у којима запажаш слоготворно <i>p</i> : краста, крст, страст, струна, рвање, поравнање, ревизор, трзавица, трезор	
4.	Заокружи слова испред правилно акцентованих речи у номинативу: а) парада; б) паџ; в) рџа; г) рџ; д) река	
5.	Подвуци реч добијену комбинованом творбом: ломљен, ледоломац, ледара, чудац, чудотворац, мађионичар	
6.	Одреди падеже подвучених речи у примеру Кад га угледа на прагу, Чуљко урликну и управи поглед дуж Дунава, у правцу проклетог острва : а) прагу: _____; б) Дунава: _____; в) правцу: _____; г) острва: _____.	
7.	Издвој следеће именице у примеру Утом се кљун чамца зари у читаве снопове неких густих лиснатих пузавица које су се спуштале низа стење и пливале по води : а) заједничке именице у множини: _____; б) збирну именицу: _____; в) градивну именицу: _____.	
8.	Подвуци прилоге у реченици Рано је одлазио у риболов, и то сам, а увече се касно враћао с веома мало рибе.	
9.	Подвуци перфекат и плусквамперфекат у реченици Ваљда је баш то и помогло њој да удвостручи своје животне снаге, да одржи персијски калем којим ју је даровао био неки непознати, благородни рахметлија.	
10.	Заокружи слово испред реченице са основним значењем именице <i>корен</i> : а) Иако живи у иностранству, никада није заборавио где су му корени. б) Корен речи <i>писац</i> гласи <i>пис-</i> . в) Проблем суше неке зимзелене биљке су решиле преко корена.	

11.	Подвуци хомониме у реченици Његова тамна пут му је донела невоље и недаће у овом јужњачком граду и зато је погасио сва светла у кући и кренуо на пут, иако му није било до напуштања дома и путовања у суседни град.	
12.	Језик из којег се развио српски језик назива се у савременој науци: а) старословенски језик б) словенски језик в) црквенословенски језик г) прасловенски језик Заокружи слово испред тачног одговора.	
13.	Допуни реченицу: Друго (млађе) словенско писмо зове се _____.	
14.	Заокружи слова испред наслова Вукових дела која је штампао азбуком Саве Мркаља: а) Српски рјечник; б) Мала протонародња славено-сербска пјеснарица; в) Писменица сербскога језика; г) Нови завјет (превод).	
15.	Подвуци неправилно написане речи: палуба, подпалубље, ињекција, болестан, шумадски, Азијски, предшколски	
16.	Раздвој следеће речи на творбену основу и суфикс: а) <i>ловиште</i> : _____ + _____ б) <i>краљевски</i> : _____ + _____	
17.	Стави именицу <i>школа</i> у одговарајући падеж, тако да у реченици има функцију (службу) прилошке одредбе за: а) место налажења: <i>Залутао је у</i> _____ б) место завршетка кретања: <i>Залутао је у</i> _____.	
18.	У следећем примеру замени подвучене речи предлошко-падежном конструкцијом истог значења и препиши реченицу: а) <i>Иза куће је башта</i> . _____ б) <i>Урадио је то из мржње</i> . _____	
19.	Одреди врсту зависне реченице (по значењу) у примеру Показао ми је човека чијем сам сину предавао. _____	
20.	У следећој реченици подвуци све речи које се слажу (конгруирају) са субјектом: Природно, и ово необично писмо упадљиво је подсећало на његово некадашње расположење.	

Прегледао: _____ Укупно поена: _____

Школска 2008/2009. година
Општинско такмичење ученика основних школа
из српског језика и језичке културе

VIII разред

Решења

1. једначење (сугласника) по звучности и губљење сугласника (упрошћавање сугласничке групе) [редослед није битан]
2. безвучни(м) консонанти(ма) (сугласници/сугласницима)
3. крст, рвање, трзавица
4. б), д)
5. ледоломац
6. а) локатив; б) генитив; в) локатив; г) генитив
7. а) снопове, пузавица (снопови/сноп, пузавице); б) стење; в) води (вода)
8. рано, увече, касно, веома, мало
9. Ваљда је баш то и помогло њој да удвостручи своје животне снаге, да одржи персијски калем којим ју је даровао био неки непознати, благородни рахметлија.
10. в)
11. пут, пут
12. г)
13. ћирилица
14. б), в)
15. подпалубље, ињекција, шумадски, Азијски
16. а) лов(-) + (-)иште; б) краљев(-) + (-)ски
17. а) школи; б) школу
18. а) За кућом је башта. б) Урадио је то због мржње.
19. односна
20. Природно, и ово необично писмо упадљиво је подсећало на његово некадашње расположење.